

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Helykiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
üzemében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATIHOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 30 K. — Fél évre 15 K. — Negyed évre 8 K

Tanulóknak, aljegyzőknek, írásoknak, földműveseknek és szer-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 24 kor. félévre 12 kor
negyedévre 6 kor.

Megjelenik hetenként kétszer.

A főispán.

A főispán-kérdésnek lapunkban való érintése és a közhangulatnak ebben az irányban való megnyilvánulása nagyon idegessé teszi Baloghy főispánt. Erre vall sajtójának magatartása, mely a főispán távozása gondolatától támadt nagy fájdalommal dervisek módjára üvölt és a közvélemény nagy hahotája mellett groteszk publicisztikai bukfeneket hány. Pedig — Isten látja lelkiinket — bennünket e kérdés fölvetésénél és elbírálásánál semmiféle személyi szempontok nem vezetnek. Baloghy Ernőről ugyanaz a véleményünk ma, amikor a politikai helyzet megváltozott, mint ezelőtt. Tehetséges, fáradhatatlan tevékenységű és társadalmi kérdések intézésében jószándéku és avatott férfiúnak ismerjük. De politikai ügyek és ezzel szoros kapcsolatban álló közéleti kérdések irányítására alkalmatlannak tartjuk; legalább a jelenleg fennálló bácsmegyei viszonyok között.

A főispánnak kettős a feladata: egyrészt, hogy a kormány politikai intencióinak megfelelően működjen, hogy annak programját rokonszenvenesse tegye és kormányzati eszméit terjessze, — másrészt pedig a gondozására bízott vármegye és város egyetemes érdekeit átfogó kérdéseket irányítsa és megoldja.

Ettől a kétségtelenül helytálló fölfigyástól eltekintve, azt kérjük: megfelel-e a főispán ezeknek a feltételeknek? A feleletet erre megadják az eddigi közismert események. Nemde, a mostani kormány azzal a szándékkal jött, hogy a munkapárttal megegyezést hozzon létre? A munkapárttal való együttműködés tehát kormányzati program; sőt többet mondunk: életsükséglet Wekerléék számára, mert hiszen ma már egyedül csak a munkapárt támaszkodhatik. Ha tehát a kormány a munkapárttal való együttműködést kívánja és ennek szellemében kormányoz — elképzelhető-e, hogy a kormány megbizottja, a főispán ettől eltérő politikát folytathat? És vajjon erkölcsi alapra helyezkedve, sikerrel propagálhatja-e a kormányprogram egyik sarkalatos tételét: a munkapárt kivánságára módosított választójogot az a főispán, aki beiktatásakor a Károlyi-Weltner-féle radikális választójogot félórán át dicsőítette? Végül — és ez a legfontosabb — milyen eredménnyel oldhatja meg az égető vármegyei kérdéseket a tisztviselői kar nagy részével éreztetett ellenszenvével? Mert, hogy Baloghy Ernő és a központi tisztviselői kar vezetőférfiai között nem jöhet létre az az ideális összhang, a kölcsönös megértés és bizalom, mely egy jól vezetett vármegyénél nélkülözhetetlen — az nagyon valószínű.

Különben sok függ Baloghy magatartásától és szerencséjétől. Hatha megtudja csinálni a lehetetlent is.

A Dmke közgyűlése. A Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület június 2-án délután 10 órakor Szegeden közgyűlést tart, amelyen a tisztújítást is megejtik.

A suszter urak.

Az árdragítók díszes társaságában a suszter urak az első sorokban foglaltak helyet. Árdragításukkal a legkörülmönfontabb uzsorást és zsarolót lefőzték. Amit ezek az urak cselekedtek, az unikum a háborus átalakulások történetében. 60–80 fillér értékű foltozásért 10–20 koronát, 10–20 korona értékű talpalásért vagy fejelésért 120–150 koronát követeltek. Ha pedig valaki abba a rettenetes helyzetbe jutott, hogy egypár új cipőre volt szüksége, annak még az ingét is leszedték.

Szabadon, felelem nélkül, pöffeszkedve garázdálkodtak ezek a lelketlenek. Senki se vonta őket felelősségre, senkinek se jutott eszébe, hogy hitvány cselekedeteiket tüntető uton megtorolja. Boldog volt mindenki, ha ezek a háborus nagyságos urak vele szóba álltak.

Zsarolásuk azonban már olyan mérvet öltött, hogy a kormány ennek megfékezését szükségesnek találta és erre a célra radikális eszközöket vett igénybe.

Szterényitől a politikában nagy ut választ el bennünket. De amit ez a feladata magaslátán álló államférfi ezen a téren tett, — céltudatos, hatásos és kétségtelenül sikerre vezető intézkedés. Így cselekszik olyan miniszter, aki nem a miniszteri szobák dohos levegőjében, hanem künn a gyakorlati életben, szabad légkörben nevelkedett, aki az emberek ezer baját, a közélet viszonyait közvetlenül és alaposan és nem a referensek sablonos információi után ismeri.

A kereskedelemügyi miniszter vagy felhatalmazásával a törvényhatóság első tisztviselője a cipőkészítést vagy a cipőjavítást indokolatlanul megtagadó vagy az elvállalt munka elvégzését szándékosan késleltető cipészeket, a cipőgyártó és cipőjavító vállalatok birtokosait arra kötelezheti, hogy cipészüzemüket minden berendezésével együtt az evégből kijelölt hatóságnak vagy személynek térítését használatra átadják, feldolgozásra váró anyagkészletüket és a szükséghez képest egyes szerszámaikat vagy gépeiket pedig térítésért tulajdonul átengedjék és őket, valamint személyzetük tagjait arra is kötelezheti, hogy akár a használatra átengedett üzemben, akár más hasonló üzemben szakmájuknak megfelelő személyes szolgálatot teljesítsenek. Ugyanígy szakmájuknak megfelelő személyes szolgálatra kötelezhető minden cipészipari munkás is. A törvényhatóság első tisztviselőjének a jelen §. alapján hozott határozata ellen közlésétől tizenöt nap alatt birtokon kívül felelősségének van helye a kereskedelemügyi miniszterhez.

Az iparhatóság azt a cipőkereskedőt, aki cipőkészletének árusítását a törvényhatóság első tisztviselőjének megállapítása szerint indokolatlanul abbahagyja, valamint azt a cipész mestert, aki a cipőkészítést vagy cipőjavítást a törvényhatóság első tisztviselőjének megállapítása szerint indokolatlanul megtagadja, vagy az elvállalt munka elvégzését szándékosan késlelteti, iparának gya-

korlatától meghatározott időre, de legfeljebb a háboru egész tartamára eltilthatja.

Politikai Kaleidoszkop.

Ily címen cikk jelent meg a főispán szándékait ismerő és terjesztő utcai lapban.

Érteimetlen okfejtéssel, zagyva stílusban azt mondja, hogy a bácskai politikai élet mozgató erői meztelenül és leplezetlenül (mintha a meztelen nem volna egyuttal leplezetlen is) a hatalmi és egyéni szempontok.

Ugyan kire értette ezt a kitünő tollforgató? Csak nem a főispánra?! Dehogy. Hiszen róla mindenki tudja, hogy gyakori elcserelését, pártváltóztatását hazafias meggyőződésből, a megyéje iránt érzett önzetlen, rajongó szeretetéből gyakorolja. Ha oda nem kötnék a főispáni székhez, már rég megszökött volna abból.

A cikk azután a munkapárttról beszél. Hogy mit, azt a dagályos, illatos irályból nem tudtuk kihámozni. Az olvasó elnézését kérjük fogyatékos tudásunkért. Hogy a cikknek ez a remek részlete kárba ne vesszen, szösz szerint itt adjuk. Tessék csak figyelmesen elolvasni és az értelmét — ha megfejtették — velünk is közölnék:

A politikai kaleidoszkop első fordulata a vármegyei munkapárt elhelyezkedését mutatja. A magukban töredékes, értéktelen üvegdarabkák olyan egyösszes, szimmetrikus, tömörséget harsogó összeállításban mutatkoznak, amilyenbe a legutóbbi letörés, a most mesterségesen előidézett válság s a munkapártira néltán mégis újra felkelő nap hármassal tükröz állíthatja őket össze (!) Brrr!

Tessék csak tovább figyelni. Most jön a java. A Borsszem Jankó »Csodabogarak« közé való eredetiséggel így folytatja a tollnak zseniális mestere:

A kaleidoszkop újabb fordulatan már tisztára a bácskai színes üvegek, értéktelenségek, szintelen felszínességék mesteri csoportja áll előttünk: emberek, akiket a hatalom eltűrésére teremtett vármegyei élet egy új alakulásban szerepre, sőt hatalomra juttathat. Beszélnek személyi változásról. Ma már biztos, hogy a munkapárt nem is akar tetteivel tényező és felelősséggel helytálló lenni: a zombori megyeházán mégis megvan a főispánjelölt a koncentrációs alakulásra, a vértelen ember, a teljes munkapárti uralomra az erős kéz, a retorzió embere. Csupa név és név mindenütt. Forgathatjuk a bácskai politikai élet kaleidoszkopját: nem jön más csak személy, érvényesülni akarás, hatalomra törekvés. Sehol egy elvi kérdés, sehol semmi a szőnyegen jorgó nagy problémákból.

Ugy-e bár mennyi költői szépség és bölcsesség néhány apró sorban? »A munkapártnál nem jön más csak személy. Ezek akarnak érvényesülni.« Hát annál a pártnál, melyet a cikkező szolgál, az érvényesülni akarók nem személyek? Köszönjük az önbeismerést.

Az orvos és gyógyszerész.

IV.

Nem tartozik tárgyához, de mivel a gyermekgyógyászatig elkalandoztam, hát reá utlok arra, hogy nem lehet megdöbbenés nélkül legutóbbi, de a középkorba illő törvényekre visszatéríteni, amely a gyermekek kezelésének díját félárban állapítja meg ama téves beállítás és megokolással, hogy a nép gyermekeinek orvosi kezelésére buzdíttassék. Az eredmény teljesen ellentétes lón. Ezen törvény azt a hamis felfogást gyökereztetle meg a népben, hogy gyermekeinek kezeltése kevésbé fontos, mert hisz ime! a törvény maga azt statuálja szemeikben, hogy a csecsemő és gyermek életének értéke a normális alatt áll. Hiszen csak gyermek!

Micsoda lélekemelő positiót biztosítanak az orvos számára a sebészet, szemészet s mindama különleges beavatkozások, amelyek végrehajtásakor az élet és a halál kérdése van agyának tudományos fegyelmeztségére és kezeinek biztonságára bízva?!

És micsoda végtelenül megnyugtató érzés járja az ember szívét át, amidőn tudatában van annak, hogy a belső és fertőző betegségek behatárolhatatlan registerével szemben a szükség esetén nem a laikus tudatlanság, nem a babona, hanem a természeti erőkből sarjadó tudás örökös élete és épsége fölött?

Hogy ez a tudás ez idő szerint még nem teljes, hogy a legkiválóbb képzettség is közben tehetetlenül áll egy egy problémával szemben, az ne késztesen senkit gunyosolyra, mert, hisz, alá vagyunk vetve ama alapörvénynek, hogy egyénileg szükségképpen meg kell semmisülnünk, másrésztől, eltekintve attól, hogy az orvostudomány végleg nem forrt ki, azért is mert minden bizonytalanság, bizonytalanság ép oly kevésbé fejlődhetik, mint amennyire maga az ember sem az.

De menjünk tovább: ki állapítsa meg a mérgezések fennforgását, milyenségét? a fizikai vagy chemiai ellenszerelést?

De menjünk tovább! Orvosi szakismeret és szakvélemény nélkül összeroppan amugy is hiányos közegészségügyi közigazgatásunk és megáll bűntető, sok esetben polgári jogszolgáltatásunk is.

Az orvosi systema egy óriási átalakulási processuson megy épen napjainkban át. Arról van szó, hogy nem a betegségek gyógyítása legyen eszményi célja, hanem azok megelőzése, vagyis meg kell teremtenünk a közegészségügyet. Hiszen valóban világos, mint a nap, hogy az életre nézve a legbiztosabb a reá nézve káros hatások elkerülése, illetőleg megsemmisítése; és ugy a közérdek, mint az egyén szempontjából is hasonlíthatatlanul gazdaságosabb nem megbetegülni, mint a betegségből szerencsésen kilábalni. Ismét előkerül itt az orvosnak hazánkban érvényre jutni nem tudó személye. Csak ő az, aki megtanulta a fertőző betegség felléptét és jellegét megállapítani akár szemérem támaszkodva teszi meg, akár a mikroszkopot vagy vírvizsgálatot vagy egyéb laboratoriumi armamentariumot kell a diagnosis pontos megállapítása céljaira igénybe vennie. És ha megállapította, akkor a fertőzés tovább terjedésének útjába állni csak az tud, aki teljesen tisztában van a bacillusok életével és természetrajzával és a hygiene igéit ismét csak az tudja a népek lelkébe és tudatába elvetni, akinek raktáron van a vetőmagja.

A burgonya zár alá vétele.

A közlélezési miniszter 16219IX. 1918 számú rendelkezésével a korai burgonyát *Ujvidék városban és az ujvidéki, titeli, zsabylai, óbecsei, kulai, hódásági, palánkai, bajai, apatíni, bácsalmási, zombori* járásokban június 1-től zár alá vette.

Ennek a zár alá vételnek a kormányrendeletből folyó joghatálya az, hogy ezeken a termelői területeken termelt korai burgonyának saját megengedett házi és gazdasági szükségletét meghaladó részét, ugyszintén a saját házi és gazdasági szükségletre fel nem használt részét a termelő csak az Országos Burgonya Közvetítő Irodának s illetve olyanoknak adhatja, el, akiket az Iroda jogosult átvételül kijelölt. Az ezen zár alá helyezés által nem érintett egyéb területeken a korai burgonyatermesnek 1918. június 1. után maximális áron való forgalomba helyezése szabad s illetve csakis a szállítási igazolványi kényszer által van korlátozva.

A termelő saját és háztartásában rendszerint ellátást élvezők, továbbá cselédek, alkalmazottai és hadifoglyai szükségletére korai burgonyatermesből személyenként, a tényleges ellátási időre, de legfeljebb 8 hétre, heti 4 kilogrammot, vetőgumó címén pedig a folyó évben korai burgonyával bevétel volt területnek megfelelő holdan-

kénti 10 métermázsát tarthat vissza. Alatti lakarmányozásra, nemkülönben ipari feldolgozás céljaira korai burgonyát viaszartartani vagy felhasználni nem szabad.

A zárlat alól ki vannak véve: Szabadka, Baja, Zombor városok és a topolyai és zentai járasok.

A cs. és kir. 8. huszárezred hadialbuma.

Ezredünk a háboruk ezen legnagyobbikában felejthetetlen hőstetteket vitt véghez, melyeket mi a jövő nemzedék részére a történelem könyvében arany betűkkel akarunk megörökíteni.

A bajtársasság által vezetve ezredtársaink hősi tetteinek maradandó emléket akarván állítani, egy nagyszabású emlékmű összeállításához fogurk, mely hivatva lesz ezredünk dicső szerepét írásban és képből megörökíteni.

A cs. és kir. 8. huszárezred hadialbuma cím alatt egy közvetlenséggel megírt és az ártékei híven visszatükröző emlékművet adunk ki, mely az othon maradtakat mint bajtársainkat és azok hátramaradtait büszkeséggel és örömmel fogja eltölteni.

Ezen hadiemlékmű adja szemtanúk elbeszéléseire és hivatalos okmányokra támaszkodva ezredünk tisztjei, vezetői és hősei aláírásainak felsorolásával fényképeinek közlésével, továbbá érdekes felvételek és elbeszélések visszaadásával egy állandó értelmű szívesen fogadott művet nyújtani ezredtársainknak.

A »Pantheon« című fejezet hasonló módon emlékszik meg a hazáért vért, elesett ezredtársainkról, kiknek fényképeit és élettörténetét közöljük.

»Hőseink« című fejezetben mindazon ezredtársaink fényképeit vesszük be, akik a háboru első napjától kezdve kitüntetésben részesültek.

A hadialbum egy rövidre fogott naplón kívül az ütközeteknek szinponpás leírását a sokoldalú háborus életből elbeszéléseket, a bejárt országrészekről és azok lakóiról leírásokat és a kitüntetések történetét fogja közölni.

Különös figyelmet fordítunk a nagy gondossággal összeválogatott képanyagra, miáltal a leírtak megsemmisítőbbek lesznek.

A változatos fotográfia anyag az állások és egyes harcterek felvételein kívül a fronteletről érdekes képet ad.

Ezen sokoldalú képanyag a frontmögötti életből is mutat jeleneteket és kitüntetett, elesett, eltűnt és fogságba jutott ezredtársaink fényképeinek közlésével zárul.

Ezen mű eladásánál származó tisztá jövedelmet elesett ezredtársaink özvegyei és árvái javára fordítjuk.

A mű 60 koronába kerül. 100 korona jegyzésnél az adakozót az »Arany fejezetben« nevének feltüntetésével örökítjük meg.

Szabadka, 1918. május 20.

A cs. és kir. 8. huszárezred hadialbuma szerkesztősége.

Zákó István.

Ismét nagy halottja van megyei közéletünknek. Zákó István kir. közigazgató, volt orsz. képviselő váratlanul meghalt.

Az elhunyt ifjabb korában Zomborban ügyvéd volt. Irodáját a vármegye minden részéből tömegesen keresték föl. Amikor Zákó Milánt Pancsova és Versecz városok főispánjává nevezték ki, helyette ő lett a titel-zsabylai választókerület képviselője. Tiszapárti programmal lépett föl, ezzel választották meg egyhangulag. Kerülete érdekében sokat dolgozott és mindig önzetlenül fáradozott.

Zákó Milán főispánjáról lemondván, István fivére a titeli választókerületet ismét neki engedte át. Közben Zentára királyi közigazgatóvé nevezték ki. Ebben a fejlődő városban is eredményes közéleti tevékenységet fejtett ki. Vezére volt az ottani munkapártnak és elnöke számos jelentős intézménynek. Később Pancsovára helyezték át közigazgatóként. Ott is vezető-szerepet vitt. Minden közhasznú mozgalomnak irányítója volt.

Holttestét Zomborba szállították, ahol a gör. kel. szerb egyház szertartása szerint nagy gyászompával temették el.

Baloghy meghátrálása Szabadkán.

Szabadka, 1918. május 24. (Saját tudósítónktól.) A szabadkai szocialisták egyik nagygyűlésén Harmat József munkás sérülést szenvedett. Ezért Toller Ignác rendőrbiztos tette felelőssé. Ellene izgattak olyan obskurus alakok, akiknek volt okuk félni a rendőrségtől. Dr. Baloghy Ernő főispán még mielőtt az ügyet alaposan megvizsgálta volna, Tollert, a rendőrség egyik igen buzgó és tehetséges tagját a polgármester útján állásától fölfüggesztette. És megtette ezt annak ellenére, hogy Toller volt az, aki a zavargásokban olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy dr. Bartha tiszti főorvos eme látéletet állította ki róla:

»A baloldali comb külső középső részén egy haránt irányú, 10 cm. hosszú, 4 cm. széles kékes szederjes elszineződés van; a jobboldali felkar külső középső részén az előbbihez teljesen hasonló kinézésű és jellegű elszineződés van, 10 cm. hosszú és 4 cm. széles.« A balkézfejen ütéstől származó hatalmas daganata volt.

Toller felfüggesztése ellen a város közigazgatási bizottságához fölebbezett. Bíró polgármester, aki szokatlan gyorsasággal teljesítette a főispánnak Toller ellen irányuló parancsát, megérezte az oktalanul megtámadott rendőrbiztos mellett megnyilvánuló és a főispáni, illetve polgármesteri intézkedést elítélő hangulatot, sietve informálta Baloghyt a veszedelmes helyzetről s azt tanácsolta neki, hogy a felfüggesztő végzés megváltoztatása mellett foglaljon állást.

Az e hó 18-iki közig. bizottsági ülésén a főispán a leszavaztatásától való félelmében — nehogy a vármegyei eset megismétlődjék —, s mert a Palugyay-féle rémuralom már megszűnt, javasolta, hogy Tollert helyezzék vissza állásába.

A közigazgatási bizottság tagjai persze gunyos mosollyal egyhangulag hozzájárultak ehhez.

Nagy kabarést Pacséron.

Pacsér, 1918 május 22. (Saját tudósítónktól.) A pacséri intelligencia, — kiváltképpen a tantesülők — a világháboruban már több ízben adta tanubizonyosságát hazafias buzgalmának és nemes lelkületének. Minden módot és alkalmat megragad arra, hogy tőle telhetőleg egy-egy könnyet felszárítson, illetve a háboruban szerzett szenvedők sebeire gyógyulást hozhasson.

Folyó hó 14-én jó alkalom kínálkozott a lelkes műkedvelő társaságnak egy jólékony célú akció rendezésére. A községben tartózkodó 10 honv. gyal. ezred rekviráló tisztja kara és a járási jegyzőkből illetve tanítókból alakult, rekvirálóbiztosok részvételével Pál Istvánné és Czibor Jánosné két szakavatótt urnó ügyes vezetésével szépen sikerült kabaré előadást rendezett.

Előadásra került a »Földrajz« vigjáték egy felvonásban. »Az irodában« monológ, »A porcellán örült« kis operett és »Az arany medália« Hercegh Ferencnek bájos kis népsziműve. Azt a rátermeltséget és ügyes alakításokat, melyet a szereplők az előadásukban elrúrtak, az intelligens hallgató közönség legnagyobb foku megelégedését vívta ki.

A lelkes szereplőgárda tagjai Czibor Jánosné, Papp Gyuláné, Pál Istvánné, Csernyákovics Lujzika, Géhl Karola, Horváth Mancika, Kenéz Annuska, Kincses Aranka, Papp Gyula és Talitz János voltak, kik egymással vetélkedve igyekeztek a töltük telhető legjobban produkálni nem könnyű szerepüket és kellemes játékuknak a sűrű tapsvihár és a megnyilvánuló tetszésnyilvánítás volt tanubizonyossága.

Előadás az erkölcsi sikeren kívül még igen szép anyagi sikerrel is záródott. Bevétel volt összesen 502 K 80 fillér. A kiadások levonásával még 403 K tiszta jövedelem maradt. Ennek felét a háboruban elesett tanítók özvegyei és árváinak alapja javára, másik felét pedig a 10-ik honv. gyal. ezred rokkant alapja javára fordították.

Felülfizettek: Vidákovich Mihály 20 K, Limbek Pál 18 K, Bíró Lajos hdn., N. N., Jablonszky Elemér 10 K, Schneider János, Nemetz Frigyesné, Szántó Lajos, Pratscher Gyula, Bartha

Gábor, özv. Polivka Ferencné, Friedmann Géza, Vipele hdn., Lahovich Hajnalka, Dietrich Miklós 6 K, Arany Gusztáv, N. N. 4 K, Karner János, Weisberger Pistáné, Molnár Ernő, Fischer Géza, Ollerbeim Károly, N. N. 2 K, Kellermann Jakab, Schwindt Jakab, Gáspár Dezső, Besnyei Sándorné 1 koronát.

Az előadás után reggelig tartó táncvigalom volt, melynek végével egy jól töltött este szép emlékével s azon meggyőződéssel távoztak a jelenlevők, hogy egy község társadalmi mily szép dolgokat művelt egyetértéssel.

A termés lefoglalása.

Windischgrätz Lajos herceg közlelmzési miniszter a termés lefoglalását és értékesítésének módját is érintette. Beszédének ez a része így szól:

Az ideai rekvirálás majdnem ugyanolyan eredménnyel végződött, mint a tavalyi. A múlt évben 6,300,000 métermázsát, az idén 6,200,000 métermázsát sikerült összegyűjteni. A hadsereg ellátására július 15-ig még ötezer waggon gabonára van szükség. Hiszi, hogy e mennyiség összegyűjtése erélyes rendszabályok nélkül is lehetséges lesz. Sikerült a hadvezetőség készleteiből csereiparckeket kieszaközölnie s ezek felhasználásával csereforgalmat akar létesíteni a hátralevő szükségletek előteremtésére. Petróleumról, cukorról, bőrről, dohányról, szeszről, gyertyáról, cukorról, bőrről, dohányról, szeszről, gyertyáról, gyufáról, posztórol, bakancsrol, kész bőr- és kötélálmokról, cénáról és benzinnel van szó, mely utóbbi cikkek az ötezer waggon gabona ellenértékét képeznek. Az áruk maximált áron adatának át a gazdáknak, a gazdák pedig maximált áron adnak át a gabonát. Ez akció lebonyolításával a főispánokat és a törvényhatóságok első tisztviselőit, üzleti részével a Haditerményt bizta meg.

A jövő gazdasági évre vonatkozó intézkedésekre tér át. Elsősorban fedezni kell a városoknak, az ipartelepeknek és a törvényhatóságok ellátatlan lakosságának szükségleteit másodsor fedezni kell a hadrakelt sereg élelmzési szükségleteit, ami mellett természetesen köteleességének fogja tartani a kvótán felüli ellátást lehetőleg Ausztriától kieszaközölni. A termék átvételét közvetlenül a cséplőgépnél szándékozik végrehajtani. Az átvételi bizottságokat a törvényhatóságok szervezik és bennük egy a termelőközönség érdekeltsége, mint a Közlelmzési Hivatal közegél lesznek képviselve.

Katonák is lesznek, hiszen ma majdnem mindenki katona. A termés lefoglalására óriási apparátus szükséges. Lehetetlen ilyen nagy akciót sikeresen végrehajtani anélkül, hogy számtalan közeget be ne állítsunk. Ez az akció végrehajtását egyedül a törvényhatóságokra bízni már azért sem lehetett, mert hisz mindnyájan tudjuk, hogy milyen nagy a törvényhatósági tisztviselők túlterheltsége a háborús viszonyoknál fogva. Feltétlenül olyan munkaerőkről kell gondoskodnunk, amelyek az egyes munkákat végre hajják.

A rotációs piszok.

Lapunk május 17-iki számában dr. Baloghy Ernő főispánnal kapcsolatban a következőket írtuk:

Tehát a békés és egyetértő munka jel-szavával akar a főispán dolgozni. Ennek a kijelentésnek az értelmét jó lenne kissé precízíteni. Kivel akar a főispán békés egyetértésben munkálkodni? Szemző Gyulával, Szemző Istvánnal, dr. Leibach Lászlóval, Orbán Károlyval és Rosenberg Mátyással? Hiszen ezekkel hivatalbátepése óta békésen működik együtt. Vagy talán megéri, átérzi már a mostani kormány politikai intencióját és azokkal is keresi a kapcsolatot, akik ellen intézett oktalán támadásból merítette magának az erkölcsi erőt? Több nyíltságot és szabatlanságot kérünk. Annál is inkább, mert hiszen a megváltozott helyzetnek új képét rövidesen ugyanis tisztán fogjuk látni.

Lenyomatlunk még egyszer, hogy mindenki magállapithassa, hogy egyetlen sora sincs eme közleménynek, mely a főispán személyét támadná, önértékét, becsületét sértené. Gondolatmenetünk szigorúan tárgyilagos és abból a pártpolitikai főfogásból táplálkozik, melyet a »Bácsmegeye« főnállása óta képvisel.

Erre a közleményünkre a rotációs zsiradéknak félrengő kotalag olyan hangon felel, amely az ő diszes környezetének társalgási nyelve ugyan, de amelytől jóízű emberek megundorodnak.

A Bácsmegeyei Napló vegye tudomásul, hogy a polémiahoz nincsen erkölcsi jogosultsága mindaddig, míg a »Bácsmegeye« ellen a

»Bácsmegeyei Napló« kompromitáló állításai miatt sajtópört nem indít.

A lap felelős szerkesztője 1917. dec. 21-iki kelettel levelet intézett lapunkhoz, melyben bejelent, hogy a »Bácsmegeye« sértő kifejezése miatt sajtópört indított ellenünk. Tehát nemcsak a lap hazudik rendszeresen, hanem a szerkesztő ur is valótlanosságot állított.

A »Bácsmegeyei Napló« már több lapot fenyegetett sajtópörrel, de még egyetlen fenyegetést se váltott be.

Hja, a sajtópör kockázatos vállalkozás. Nem olyan, mint a rotációs megszerzése és a mozipiszok eltakarítása.

A bajai népszámlálás.

Baja, 1918. május 24. (Saját tudósítónktól.)

A baja városában lefolyt népszámlálás kedvező eredményt mutat, amennyiben a létszám emelkedett. Természetesen nem tudható ez be születési többletnek, illetve a születés és halálozás kedvező arányának hanem a falusiak beözönlésének. Az összes polgári lakosság 19177, amely számban nincsenek a katonák benne. Ugy hogy kb. 22—23000 tehető a bajai lakosság száma. 7357 férfi és 11820 nő közt oszlik meg a polgári lakosság. Ez a szaporulat egyrészt örvedes a város fejlődése szempontjából, másrészt azonban káros a bajaiaknak, amennyiben az összes üres lakásokat lefoglalják a beözönlők és így a helybeliek nem kapnak lakást. A házak árait is nagyon fölverik az idegenek. A faluban sok a pénz, az intelligencia megújja és házat vásárol a közeli városban. Ennek az eredménye az, hogy olyan árdifferenciában cserélnék gazdát a házak, amely szinte páratlan. Egy múlt évben 70000 koronáért eladott ház, 140000 koronáért ment át új tulajdonos kezébe. Egyszóval a házspebulánsoknak kedvező a helyzet, de nem a volt háztulajdonosoknak, akik, ha egyszer eladták a házukat, kereshetnek ugyan lakást. Még hónapos szobát sem találnak. Új lakás pedig nem épül, sőt még a félig kész lakásokat sem fejezik be.

Ez az áramlat nemcsak a falukból a városba irányul, hanem a városból a megye székhelyére és onnan a fővárosba. A faluk pedig egészen kiürülnek. Ezért nincs lakás sehol. A háboru alatt nincs népszaporulat, nincs idegen forgalom tehát csakis ez a valódi ok. Utóvégre nem ártana ha az országnak több nagyvárosa lenne, mert valószínű, hogy a lakosság szaporodásával a város is gyors iramban fejlődne. Csak az a fontos, hogy a fejlődésképeség megiegyen. Azt hisszük Baja az utóbbiak közé tartozik. (k. i.)

A mezőgazdasági munkások gabonafejadagja.

Rövidesen megjelenik a gazdaközönség által már oly régóta nagy és természetes érdeklődéssel várt kormányrendelet, amelyre nézve az OMGE ismeretlen kifejtete illetékes helyen álláspontját és javaslatát. A kormányrendelet szabályozza majd a fejadagok kérdését is, még pedig, hír szerint, a két év előtti mértékben.

Az OMGE tanácsa f. hó 22-iki gyűléséből távirati felterjesztéssel fordult az Országos Közlelmzési Hivatal vezető miniszterhez, hogy mivel mostanában a mező munká terheinek, tu.yomó része a serdülő fiatalságra és a nőkre nehezedik, akik a megietl férfiak munkáját végzik, a jövő nemzedék egészséges fejlődése érdekében intézkedjék oly módon, hogy a mezőgazdasági munkában részvevő östermelők tizenket évén felül kor és nemű különbség nélkül egyaránt a feindit östermelő munkásokra nézve megállapítandó kenyérfejadagot igényelhessék s hogy ez a fejadag a tu.yomóan kenyérfogyasztásra utalt magyar nép szükségletének megfelelő mértékben állapíttassék meg.

A fürdőzők élelmzésése és a vásári sertések rekvirálása.

Az Országos Közlelmzési Hivatal miniszter 40.300 szám alatt elrendelte, hogy a hazai fürdő- és nyaralótelepekre utazó közönség élelmzéserének szállításihoz szükséges szállítási igazolványokat az O. K. H. előzetes felhatalmazásnak kikérése nélkül az illetékes elsőfoku közlelmzési hatóságok szolgálatassák ki, de csakis

a rendeletileg megszabott fejadagok figyelembevételével a fürdőzés tartamára igényelhető mennyiség erejéig, illetve a rendes élelmzési szükséglet korlátai között. Az így kiállított szállítási igazolványokról az elsőfoku közlelmzési hatóság tartozik az illető fürdő vagy nyaralótelep igazgatóságát, illetve azt az elsőfoku hatóságot értesíteni, amely azon a nyaralóhelyen a közellátásra szoruló egyének élelmzéséről gondoskodik. A szállítási igazolvány szelvényén s a fenti rendelet száma minden esetben felüntetendő.

Az Országos Közlelmzési hivatali vezető vezető miniszter 90.131. számú rendelete értelmében a Sertésforgalmi Iroda a múlt évi 47882. M. E. számú kormányrendelet alapján, amely a hizotteertéseket közszükségleti célra igénybevenni, rekvirálni s ehhez az elsőfoku közlelmzési hatóságok segédkezet tartoznak nyújtani s az eladók ellen kihágási eljárást kötelesek indítani, továbbá szabálytalan járatok kiállítását tartoznak megakadályozni.

HIREK.

A képviselőházból.

Csütörtökön Windischgrätz közlelmzési miniszter felszólalását várták. Az agyonrekvirált bácskaiak részéről érthető a feszült érdeklődés, mely a beszédet megelőzte. Nemcsak a képviselők, hanem mások is nagyobb számban jöttek a Házba. Ott volt báró Vojnits István — aki előző napon dr. Falcione Árpád társaságában érkezett Szabadkáról Budapestre —, br. Vojnich Sándor, dr. Konyovits Dávid, báró Hammerstein Richárd, Zákó Milán, dr. Falcione Árpád, akik persze a jobboldali folyosón csoportosultak; a baloldali folyosón Balla Aladár és Lovászy Márton vitték a szót. Balla politikai hovatartozandósága kissé zavart. Amikor Károlyipárti volt, a nemzeti hadsereg miatt hívei ellen fordult s Wekerle mellé szegődött; most pedig, hogy Wekerle pártjához számítják, Apponyi, Károlyi és Bizony felé pislant; ezeknek egyesülését lesi. Lovászy rendületlenül Károlyi mellett tart ki; mint a »Magyarország« szerkesztője nem is tehet egyebet. Pedig talán »egyebet« is szeretne tenni, már csak azért is, hogy Baloghy kedves barátjának a szorongattatás kínos pillanatában segítségére lehessen. Hej! mennyivel könnyebben és eredményesebben ment ez a segítség, amikor még Károlyinak döntő szava volt a boldogok kiválasztásában.

A jobboldali folyosón jártak-keltek; Arany Gusztáv pacséri lelkész, Kiss Gyula jegyzőegyleti elnök, Balu Gyula gazdasági felügyelő, dr. Frank Mihály árvaszéki elnök, Zákó Milán köré csoportosultak; ő vezette őket Popovits pénzügyminiszterhez, hogy a Szeszföldék Bácsmegeyei Központjának az eper lepárolgása ügyében való kérelmét előadhassa. Később Szemző István ny. főispán, akit a bácskai honatyák közrefogtak, és dr. Szabovlyevits Dusán is hozzájuk csatlakoztak.

A folyosón volt a Háznak egyik gyakori látogatója: Wamoscher Ervin bajsai nagybirtokos. Az elegáns ifju — ha a jelek nem csalnak — rendes látogatója a Háznak, hogy a parlament levegőjéhez már jóval a választások előtt hozzászokjék. Leendő apósának, báró Madarassy-Beck Gyulának ugyanis — mint beszélük — az a célja, hogy vejét bejuttassa a Házba. A bajsai földesur ugyan még nagyon fiatal, de eléggé ügyes arra, hogy valamely kerület megbízólevelét megszerezze.

Pénteken zárt üléssel telt el az idő. Olyan ügyet tárgyaltak, melynek szálai Bácsmegeye déli részébe nyulnak. Ezzel kapcsolatban fantasztikus rémes dolgokat beszéltek. Konyovits Dávid és e sorok írója amikor eziránt báró Vojnits Istvánt megkérdezték, akiről tudták, hogy a legilletékesebb helyről szerzett tájékozódást, megnyugtatta őket. A felelőtlen állításoknak csak harmincadrésze igaz. Hogy Vojnits

báró jól volt informálva, azt a zárt ülésen történt felszólalások igazolták.

Bent volt a Házban báró Vojnich Sándor — aki István nagybátyjával Radvánszky báró és Darvay temetésére készülődtött —, Deák Béla és Szlezák Lajos.

Forgácsok.

Kedves Szerkesztő ur, borzasztó sok kalamitással jár ez az élet. Nem akarom itt elsorolni a gondoknak azt a hadtestét, amelyek szinte lehetetlenné teszik az életet, de hogy csak egyet említek: nincsen hely a gyógyfürdőben! On mosolyog, kedves Szerkesztő ur! Emlerem, első pillanatra tényleg kissé komikus az a panasom, hogy nincsen hely a fürdőkben, de ha meghallgat, tudom velem fog érezni és szomorkodni. Tehát úgy történt a dolog, hogy én, a háboru tartama alatt megnősültem s miután hivatalosan is rokkantná lettem, rendes állampolgár mintájára le akartam telepedni Palánkán, lakásban szerettem volna lakni, mint már a rendes emberek szoktak. Csekély kívánság ugye és milyen komplikálttá vált annak a megvalósítása! Hazatért »hős« lévén, mi sem természetesebb, hogy az itthon elhelyezkedtek a lehető legmesszebb udvariattalansággal fogadtak. Addig amíg nem volt, más kényelmébe ütköző kívánságom magasztalták a roppant súlyos tüdőbajomat s elismerték (néhány rosszindulatú egészséges itthonülő kivételével) hogy harcceptelen ember létemre jogom van otthon »rehabilitozni.« De amint előálltam az első kéresemmel, amelyet jogosnak véltem, rögtön rám olvasták a szentenciát s alaposan megmutatták, hogy olyan utas vagyok, aki felt waggonba szállt s akinek nem jut hely a kényelemben ülők között. Kérem pedig az volt, hogy adjanak 3 szobás lakást abban a házban, amelyet édes apám abból a célból vett, hogy abban gyenge egészségi állapotomnak megfelelő egészséges, szellős otthont találjak. Ezzel a kérelemmel a palánkai lakbérleti bizottság voltam kénytelen molesztálnom. A bizottság azonban nemcsak a lakás ügyében hozott döntést, hanem felcsapott orvosi tanácsadónak is és szegény harctéri tüdőbajomat tüdőbajnak minősítve (képelem, hogyan pirul tüdőmben az a szerb srápnellgolyó!) kimondta: »hogy felperes anyagi viszonyai megengedik azt, hogy tüdőbajos fia különösen a tavaszi és nyári hónapokat nem a poros Palánkán, hanem klimatikus helyeken, gyógyfürdőkön töltheti.«

A felperes, akinek a lakbérleti bizottság állítása szerint anyagi viszonyai kedvezők, (amelyekhez különben a bizottságnak semmi köze nem lett volna) az édes apám; fia, aki a lakbérleti bizottság szerint tüdőbajos, én vagyok, aki Palánkán óhajtottam volna lakni, de ugylát-szik, itt nem respektálják az egyéni szabadságot, mert különben nem küldhettek volna, azért, mert atyámnak rendeztek az anyagi viszonyai, oda, ahová én történetesen nem akarok menni: fürdőbe. Nem tudom, miért ad egy magyar hatóság »agile« a pazarlásra, de ha már így van, akkor tessenek több fürdőhelyet építtetni, mert én, dacára, hogy hónapok óta itrok egyre másra a fürdőigazgatóságoknak, eddig helyet kapni nem voltam képes. Igazán kíváncsi volnék, kik azok a szerencsés kiválasztottak, akik klimatikus gyógyhelyeken tölthetnek el hónapokat? Csak nem az előkelőbb lakbérleti bizottságok fürdőbe utasító felei, akik eleget tehettek a rendelkezésnek, míg mi, szegény vidékiek, imelilyen felszeg helyzetben feszengünk, várva a megváltást?

Mert kérem kedves Szerkesztő ur, milyen lelki állapotban lehetek én itthon, amikor kutyakötelességem volna fürdőn kidobni édesapám pénzét? Még tiszteltetésnek minősíthetnék, holott itthonlétemnek az az igazi oka, hogy számomra nincs hely. Könnyű volt a lakbérleti bizottságnak megadni a receptet, tetszett volna megmutatni azt a patikát is, ahol megszerezhetem a rendelt szert is: az otthont adó, klimatikus gyógyhelyet.

Most aztán, akár nevet, kedves Szerkesztő uram, akár szomorkodik velem, egy bizonyos borzasztó sok kalamitással jár manapság — élni!

Groll József.

A tankerületi főigazgató előléptetése. A király dr. Szele Róbert szegedi tankerületi főigazgatót az V. fizetési osztályba léptette elő. Dr. Szele a reá ruházott székességi és felelősségteljes hivatásokról mindég lelkes ügybuzgósággal, alapos szakértelemmel és nemes szándékkal töltötte be. Az egyes tanintézeteknél megejtett vizsgálatainál szigorú, de mindig igazságos volt. Személyi szempontok, politikai tekintetek soh'se vezették: véleményét, állásfoglalását csakis a tárgyi állapotok irányították.

Vidiczki György a királynál. Vidiczki György archimandrita, ujvidéki gör. kel. püspök. e hó 27-én, hétfőn kihallgatáson volt a királynál, hogy püspökkhelyettesé váló kinevezését megköszönje. Öfélsége kegyesen fogadta a főpapot és a rendesnél hosszabb ideig tartott kihallgatás során a gör. kel. egyház ügyeit érintő több kérdést intézett hozzá.

Áthelyezett törvényszéki bíró. Dr. Szabó János szabadkai törv. bírót saját kérelmére a pécsi törvényszékhez helyezték át.

Csobán vezérkari ezredes kitüntetése. A király Csobán Dragutin vezérkari ezredesnek az ellenséggel szemben eredményes magatartása elismeréséül másodsor a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel és a kardokkal adományozta. Csobán néhai dr. Pávlovits Simon vm. főorvosnak a veje.

Az orvosi kar köréből. Dr. Bálint Lipót honvéd főorvost, mohoi orvost ezredorvossá nevezték ki.

Miniszteri biztosok kereskedelmi iskoláknál. A kereskedelmi miniszter miniszteri biztossá nevezte ki az 1918. évi érettségi vizsgálatokhoz Stumpfoll Ede temesvári állami fa és fémipari szakiskolai igazgatót az ujvidéki, — Tonelli Sándor kamarai tükárt a zombori felső keresk. iskolához.

A kulai járásbírósság mellett alkalmazott ügyéségi megbízott állandó helyettesévé neveztek ki dr. Bölcsényi Zoltán ottani íb. jegyzőt.

Az új vármegyei irodaigazgató. A Czáltinger József elhunytával megüresedett vármegyei irodaigazgatói állást a főispán Tomcsányi Aladár vm. kiadóval, tb. irodaigazgatóval töltötte be. Tomcsányi a központi tisztviselői karnak egyik váradhatatlan tevékenységű, lelkiismeretes és alaposan munkálkodó tagja, akinek hivatalos és egyéb területeken kifejtett közhasznú működése nyomán sok eredmény fakadt.

Házasságok. Kládek Jenő tanító házasságot kötött Jéts Rózsikával Szabadkán.

Békes Gyula honvédszázados püskösdkor házasságot kötött Weidinger Juliával Baján.

Rónai Béla Zomborból eljegyezte Dóczy Rózsit Budapestben.

Bartos Lajos hajózási tisztviselő eljegyezte Lemler Jozelint Ujvidéken.

Ochtenfeld Fülöp-biztosító társaságbeli fő-tisztviselő eljegyezte Frecot Katicát Ujvidéken.

Herczog Emil tanító házasságot kötött Mihájlóvits Katica tanítónővel Zentán.

Bezay János eljegyezte Halter Tiidát.

Körmendy István eljegyezte Vidákovits Mariskát Nemesmilitcsen.

Diósy Dezső Topolyáról eljegyezte Fotisz Erzsit Budapestben.

Briszlinger József militáris takarékp. tisztviselő, tart. főhadnagy házasságot kötött Kuhmann Jelisavával Vinkovcen.

Kovács Demeter eljegyezte Kruuth Zsófiát.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Bácsmegeyi vasutak közgyűlése. A Bácsmegeyi Egyesült H. É., a Csantavéri H. É. és a Halas—Bácsalmás—Rigyicai vasut r. t. május 29-én Budapestben közgyűlést tart. A Bácsmegeyi Egyesült H. É. 1 120.040 kor., a Csantavéri 37.655 kor., a Halas—Rigyicai 171.708 kor. hasznót mutat ki.

Zabik Lászlót áthelyezték. Zabik László klr. tanfelügyelőt, a gazdasági háziipar miniszteri biztosát a földm. miniszter a földmívelési ministeriumba rendelté be, ahol kiterjedt hatáskörrel a háziipari osztályban működik. Zabik honosította meg 18 év előtt Bács megyében a gazdasági háziipari, mely az ő irányításával lendült és lett hatalmas. Neki köszönhető, hogy évek hosszú során át sok ezer munkanélküli ember megélethezhez jutott. Uj helyén bizonyára fokozottabb mértékben lesz érezhető alapos és avatott munkásságának kedvező hatása.

Katonatisztek halála. Molnár Sándor 6. gy. e. hadnagy a napokban Pécsen meghalt. Mányoky Emil 6. gy. e. tart. hadnagy a hatcéron szerzett sebébe a napokban Budapestben elhunyt.

Dr. Fenyő Miksa előadása Baján. Dr. Fenyő Miksa, a Gyáriparosok Orsz. Szövetségének igazgatója, a kitünő nemzetgazdász, mélykúti földünk a napokban Baján volt, ahol a városháza dísztermében az átmereti gazdaság nagy földatáról tartott érdekes, mindvégig feszült figyelemmel hallgatott előadást. A szakember alaposágával és a jeles író jellemző elődó és írásművészetével ismertette a főbb irányelveket, melyeknek érvényesülniök kell a nagyfotosságu kérdések megoldásánál.

Akit saját kérelmére gondnokság alá helyeztek. Az ujvidéki törvényszék Timárov Mihály ottani lakost saját kérelmére gondnokság alá helyezte.

Áthelyezett állatorvos Wissinger Richárd klr. állatorvos Hodsági Ujvidékre járási állatorvossá helyezték át.

Halálozások. Brüll F. Frigyes ujvidéki kendergyáros Bécsben, ahol torokbaja miatt műtétnek vetette alá magát, meghalt. Holttestét Budapestre szállították, ahol nagy részvétellel temették el. Az elhunyt nagyarányu üzleti tevékenységet fejtett ki, mellyel az ujvidéki kereskedők és gyárosok első soraiba került.

Kohán Rezső 6. honv. gy. e. zászlós Budapestben hastífuszban meghalt.

Loógo Mátyás zombori birtokos 44 éves korában meghalt.

Id. Hods István, volt 48 as honvédtiszt, földbirtokos és ny. tanító Martonson e hó 20-án 92 éves korában meghalt. A közbecsült férfit, akinek áldásos működése mély nyomokat hagy a pedagógiában, nagy részvétellel temették el.

Műkedvelői előadás Doroszlón. Doroszlóról írják nekünk: A helybéli műkedvelői ifjuság március 31, április 1. és 8 án a polgári kaszinó helyiségében sikerült műkedvelői előadást tartott. Szinre került a »Kérők« című vígjáték és »Ejjenek a lúzoltók«. A sikert mutatta a körülmény, hogy a műkedvelők pénztárosa Varga István 231 koroga 10 fillért, mint fizta jövedelmet adott át a helyi háborus segélyalap kezelőjének, Mayer Ignác tanítónak, aki az átveti összeget a »Bácsmegeye« utján köszönettel nyugtázza.

Jegyzőválasztás Szilágyiban. A Korsós József elhunytával megüresedett szilágyi jegyzői állást június közepén töltik be. Jablonszky Aladár főszolgabíró június 10-iki kelettel már kiírta a pályázatot. A feltételek lapunk mai számában megjelent hirdetésben olvashatók.

Közel tizenötezer tiszt nevé közli ma megjelent rendkívüli kiadásában a Külügy Hadügy, amely ezuttal először mind a honvédségi, mind a hadseregbeli, mind a haditengerészeti májusi előléptetéseket együtt és egyszerre hozza nyilvánosságra. Az egyetlen magyar katonai hetilapnak ez a pértatlan teljesítménye különösen a vidéken és a harctereken jelent sokat, mert általa értesül az előléptetettek zöme a májusi csillaghullásról. A rendkívüli kiadás mindenütt kapható. Egy példány ára 2 K. A lap előfizetői azonban ingyen kapják. A Külügy Hadügy előfizetési ára negyedévre 8 K.

Előléptetett és kitüntetett katona tisztek. Istók Gyula 6. honv. gy. e. őrnagyot elezredessé, lemhényl Sigmond Lázár VII. csendőrkéretleti csendőrszázadosot őrnaggyá, Manheim Sándor 1., Jedlicska Gyula 13., Lásbas Béla 10., Pecze Ferenc 6. népf. par.-beli főhadnagyokat századosokká, Háméder Péter, Thurszky Béla, Szluha Antal Aladár, Tószeghy Rikárd, Nagy István, sepsiszentgyörgyi Henter Gábor 4 honv. huszárezredbeli, Schneider László és Molitorisz Károly 5. honv. huszárezredbeli hadnagyokat főhadnagyokká, Sücs János 6. honv. gy. e. hadnagy gazdasági tisztet főhadnagy gazdasági tiszté, Grósz Károly 6. honv. gy. e. gazd. tiszt helyettesét gazdasági tiszté. Leh László 4. honv. gy. e. hadnagy a signum laudist a kardokkal kapta. Léhnek ez a harmadik kitüntetése. Gavanszky István 6. gy. e. hadnagyot 1916. nov. 1-ei ranggal, Sarics Szilárd 23. gy. e. hadnagyot 1917. május 1-ei ranggal főhadnagyokká, Révfy József 6. honv. gy. e. egészségügyi zászlós hadnagygyá, Sass István 4. honv. huszárezredbeli főhadnagyot századosná, Szemző Imre 4. honv. huszár e. hadnagyot főhadnagygyá, Schulmann Imre, Vukov Béla, Fischl Ferenc, Helfer Béla, Lucsánszky Géza, Gombos Béla, Röhrig Dániel, Nagycirok Béla, Léhhaft Gyula, Marberger Ede, Láng Péter, Németh András, Bittner János, Kopeckzy Károly, Kovács Aladár 6. honv. gy. e. hadnagyokat főhadnagyokká léptették elő. Gubits Kálmán V/5 gyalogzászlóaljhoz beosztott 6. honv. gy. e. hadnagy a signum laudist a kardokkal kapta. Röhrig Dániel 6. honv. gy. e. hadnagyot és báró Podmaniczky Attila 8. honv. huszárezredbeli hadnagyot a tartalékos tisztek sorából a tényleges tisztek állományába tették át, Makay István 23. gy. e. főhadnagyot 1917. május 1-ei

ranggal százados, **Antalik Károly**, **Szemző Tibor**, **Ódospár László**, **Fehér János**, **Remlinger András**, **Pfeiffer Ferenc**, **Klobusiczky Gusztáv**, **Bicskey Elek** és **Takáts Kázmér** 6 honv. gy. e. zászlókat hadnagyokká, **Turnovszky István** 6 honv. gy. e. és **dr. Antal Miksa** 6 népf. gy. e. tisztjelöltek népfőkei hadnagyokká léptették elő; **Piukovits István** népf. százados a signum laudist a kardokkal kapta, **Anika Emil** 6 honv. gy. e. zászlóst hadnaggyá, **Vános Gyula** 6 honv. gy. e. századost őrnaggyá, **Maczkovits Benedek** 6 népf. par. műszaki tisztjelölt népf. főhadnagymérnök, **Seidl Rezső** tengerész zászlóst hadnaggyá a matrózhadtestben, **Altenstein Siegfried** 6 gy. e. címzetes századost századoská, **Karlits Miklós** 6 gy. e., **Szuisták Mór** 23 gy. e., **Kozderka László** 86 gy. e., **Révész Ernő** 86 gy. e., **Faragó Gyula** 23 gy. e., **Kerényi István** 19 gy. e. főhadnagyokat századosokká, **Eisenburg Sándor** 23 gy. e. hadnagyt főhadnaggyá, **dr. Sipeki Balázs Dezső** 23, **dr. Klein Máttyás**, **dr. Krishaber Gyula**, **Sólyom Miklós**, **Wanke Géza**, **Eichner Zsigmond**, **dr. Göttche Frigyes**, **dr. Steinitz Gyula**, **Stessel Rezső**, **dr. Paukovich Ernő**, **Flögl Péter**, **Bárdos Miksa**, **dr. Kurz Henrik** 6 népf. parancsnokságbeli népf. főhadnagyokat századosokká, **dr. Szondy István** 11. népf. par.-beli, **Boromisza Tibor** 12 népf. par.-beli főhadnagyokat századosokká, **Birkás Lajos** 6 népf. par.-beli népf. hadnagyt főhadnaggyá, **Nicolaevits Jenő** 8 huszárezredbeli őrnagyt alezredessé, **Ressel Béla** 6 gy. e., **Deák Marcell** 86 gy. e. századosokat őrnaggyokká, **Christ Béla** 6 gy. e. főhadnagyt századoská, **Bartoss Lajos** 86 gy. e. hadnagyt főhadnaggyá, **Samay János**, **Thurocy András**, **Csovits Emil**, **Gálík István**, **Zsótér József** 6 honv. gy. e. népf. tisztjelöltek hadnagyokká léptették elő. **Macák Péter** 6 gy. e. főhadnagyt századoská, **Breszlauer Artur** 6 gy. e. hadnagyt főhadnaggyá, **Haring János** 6 gy. e. zászlóst hadnaggyá, **Szítányi Ferenc** 8. huszár e. zászlóst hadnaggyá léptették elő. **Hirschhüter Károly** ny. őrnagy a szabadkai vasútparancsnokságnál a Ferencz Józsefrend lovagkeresztjét a hadéki-témnyel kapta. **Pivarev Radován** 6 népf. par. egészséggyógyász helyettesét gyógyszerészé, **Glicksthal Mór**, **Haár János**, **Kánya János** 6 népf. par. gyógyszerészmesterek gyógyszerészekké léptek elő, **Kosch Jenő**, **Gyuricza András**, **Wittmann Károly**, **Berger Oszkár**, **Stefán Lajos**, **Schwarz Tivadar**, **dr. Schröder József** és **Beleznay István** 6 gy. e., **Illg János** 24 gy. e., **Windheim György** 23 gy. e., **Neumann Jenő** és **Kniewald Ervin** 86 gy. e. hadnagyt főhadnagyt lettek. **Holek István** 86 gy. e., **Szentesi József**, **Szilágyi Dezső**, **Schwitzer Vilmos**, **Guttman Zsigmond**, **Reczey Imre**, **Lujanovits Gergely** és **Majoros József** 23 gy. e., **Weisz Márton** 86 gy. e. hadnagyt főhadnaggyokká léptek elő, **Belohorszky Béla** 6 gy. e. főhadnagyt az ellenségkel szemben vitéz magatartásáért és kitűnő szolgálataiért a signum laudist a kardokkal kapta, **dr. Fischer Jákó** ügyvéd, főhadnagyt századoská, **dr. Kun Armin** és **Devich Dezső** tüzérhadnagyt, **Novák Ernő**, **Gretschki Agost** és **Roth Károly** 23 gy. e., **Grünwald Valter** és **Martinek Ferenc** 6 gy. e. hadnagyt főhadnagyt lettek.

Egy pályaudvarparancsnok előléptetése. Dr. Szondy István nyiregyházi pályaudvarparancsnok főhadnagyt, zombori földinket századoská léptették elő.

Két malom gazdát cserélt. Az **Óverbácsi Korona malmot** Bechtold Jakaból 110000 K ért megvette Klein Ferenc.

A zombori **Szent István malmot**, mely kombinált szivógáz és villamoshajásra van berendezve, Benzinger Józseftől megvette Toldy László.

Férjet keresnek. Az újvidéki kir. törvényszék dr. Engelberger Agoston újvidéki ügyvéd által képviselt Giesz Péterné erzsébetfalvai lakos folyamodó kérelme folytán az 1894. évi XXXI. törvénycikk 77. §-ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Giesz Péter volt titeli lakost, hogy feleségével Giesz Péternével az 1909. évi július hó 5. napján a liteli állami anyakönyvvezető előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdelménynek a hivatalos hirdetőben történt másodszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni. Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdelményi idézés mellőzésével dr. Prodánovits Mihály ügyvéd újvidéki lakos, most kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Katonák rablótámadása. Szibácsról írják nekünk, hogy **Heber Lajos** őverbácsi lányai lakost egy szakaszvezető és egy káplár megtámadta, vastag zsinórral megkötött és nála levő 17000 koronáját tőle elrabolta. A nyomozást megindították.

Elvesztett takarékbetét könyvek. Özv. **Czigits Parcselrich Antalné** zombori lakos elvesztette a Zombori Takarékpénztárnál elhelyezett 7096 koronáról kiállított takarékbetét könyvet. **Milich József** küllödi lakos pedig a Bezdáni Gazdasági Takarékpénztárnál elhelyezett 2200 koronáról szóló betét könyvét veszítette el. A megsemmisítési eljárást megindították.

A **Délmagyarországi Államnevelő-gazdasági Rt.** (Szege) 1 millió K alapítókéval megalakult. Az igazgatóság tagjaivá megválasztották: **Back Bernát**, **Balás Zoltán**, **Biedl Samu**, **Glückssthal Lajos**, **Heimann Sándor**, **Holtzer Emil**, **Kecskeméti Antal**, **Koós Elemér** (alelnök), **Milich Ferenc**, **Pál Dezső**, **Popper L. Mór**, **Rózsa Mihály**, **Szász Ernő**, **Valihora István**, **Wagner Gusztáv** (alelnök), **Wellisz Géza**, **Wimmer Fülöp** (elnök).

Melíbelött zentai katona. Zentáról jelentik: **Für Elek** zentai illetőségű, 6 ik honvéd, alogezzag harmadik pótszázadbeli katona aki menetbe volt osztva, mielőtt elindult volna a harcra, haza akari menni hozzátartozói látogatására. El is jutott egy tehervonattal Horgosig, de mivel a Zenta felé jövő vonat már nem érhető el, megdondolta magát, s egy csehkatonákat szállító vonaton igyekezett vissza Szabadkára. A csehek már az uton nagyon barátságosan fogadták az öreg magyar népfőkei, aki alig várta, hogy leszállhasson a vonatról. Késő este lelt, mikor a vonat a szabadkai állomás előtti távjelzőhöz ért, ahol az megállt. Für felhaználva az alkalmat, leszállt a magyar gyűlölt cseh katonákat szállító vonatról és elindult hazafelé. Alig telt azonban néhány lépést, a cseh katonák utána löttek és egyik golyó az öreg népfőkei mellett találta. A súlyosan sérült népfőkei a mentők az ottani tartalékkórházba szállították. Így hősködnek a csehek Magyarországon.

Új cégek. Bácsnegyében újabban eme cégek lettek:

Baja: Róna József világítási, fűtési, festék és ruházati üzlete.

Szabadka: Szabadkai Áll. Takarékpénztár (A módosított alapszabályok szerint az igazgatóság, a tőkár és legalább 3, de legfeljebb 10 tagból áll).

Vaskut. Első Vaskuti Segély szövetkezet (a szövetkezet tartamát újabb 5 évre meghosszabbították).

Szabadka város egészségügyéről dr. Bartha Antal tiszt főorvos a következőket jelent: A múlt hónapban városunk polgári lakosságának egészségügye kedvező volt. A hevenyfertőző megbetegedések száma az előző hónaphoz viszonyítva némi emelkedést mutat, ami annak tudandó be, hogy 13 kanyarómebetege dési esel közül 11 az állami gyermekmenhely központi telepén fordult elő. Szabadkán meghalt április hónapban 371 egyén. Élve született 89 fi, 87 nő. A népesedési mozgalom tehát 195 fogyatkozási mutat. E rendkívüli kedvezőtlen arányszám mérlegelésénél figyelembe kell venni, hogy április hónapban a belügyminiszter által közölt adatok alapján a hazaiért hősi halált halt 149 katona jegyeztetett be a szabadkai halotti anyakönyvbe, a kik közül szabadkai illetőségű volt 86.

Kalap, fehérnemű- és ruhajegy. Nép ruházati ankétot tartottak legelőbb a kereskedelemügyi minisztériumban és ez alkalommal az a terv is felmerült, még pedig a lekomolyabb formában, hogy egységes szövetet állítsanak elő a gyárak jó és olcsó minőségben. Ha ez a terv megvalósulna, úgy uniformis jellegű ruhákra van kilátásunk. Ezenkívül mindenféle szövetek, gyapjú- és pamutkelmék, kész és nem kész férfi és női felöltők, kabátok, gyermekruhák, bluzok, szoknyák, sőt még fehérneműek, posztó kalapok, harisnyák, kötött és szövött árucikkek forgalombahozatalát is jegyrendszerhez akarják kötni.

Amikor egy lapnak fogytán van a türelme. A zentai **«Összetartás»** című újságban olvassuk a következő szokatlan bejelentést:

«A közönség figyelmébe. A háború kitörése óta közlünk és a »Zentai Friss Újság« közt minden személyi harc, minden élesebb hang szünetelt. Most a Friss Újság újra kezdte ezt. Mi nem voltunk és nem vagyunk barátja az ilyen alptri heccelődésnek. De ha támadnak bennünket védekezünk. S ha mi ütünk, azt tudja a Friss Újság is, a közönség is, hogy talán is szoktunk. Eddig nem válaszoltunk a Frissnek. Nem is akarunk addig, míg türelmünk bírja. De már most felhívjuk rá a közönség figyelmét, hogy ki kezdte. Na hogyha a mi ütünk nyomán támadt sajtó fájdalomért megsajnálja a Frissét valaki, azt moudhassák, hogy mi kezdtük s ok nélkül kezdtük.

A **Szegedi Kenderfonógyár Rt.** az alapítókét 2000 drb. 400 K n. é. részvény kibocsátásával 4 millió K-ról 4800000 K-ra emelte fel. A kibocsátandó részvények a régi részvényeseknek ajánlatnak fel 5:1 arányban 2600 K árfolyamon.

Aratási szabadságolások. Az aratás biztosítására az idén is kellő számú katonát fognak szabadságotni és pedig — a hadügyminiszter 114448 Abt. 10. sz. rendelete szerint — nemcsak az önálló gazdálkodókat, hanem azok legközelebbi családtagjait is. Minthogy azonban a látólevők helyettesítéséről gondoskodni kell, a legénységnek az a része, amely nem folytat mezőgazdasági munkát május közepétől július közepéig szabadságra nem mehet. Hasonlóképpen fognak eljárni az őszi vetési szabadságolások idején is.

KÖZGAZDASÁG.

Lépfene. Szond, Monostorszeg, Bács, Topolya és Boldogasszonyfalva községekben lépfenejárvány van.

Sertésvész. Gombos, Bácsbokod, Bácsborsód, Gara, Szentfűlöp, Bácsföldvár, Kishegyes, Bácsfeketehely községekben, továbbá Magyar-kanizsán és Szabadkán sertéspestis van.

Kávét termelnek Sopron vármegyében. A kapuvári járás egyik községében 1915-ben ültetett kávéfák 1917. őszén meghozták első termésüket, amely kitűnőbb, mint a Szumatra- és Jáva szigeten növő kávéféműké. A kávé termelője beküldte a termés egy részét Németh Vilmos tanárnak, a soproni vegyvizsgáló állomás kitűnő vezetőjének, hogy vegyileg elemezze a földjén termelt kávé. A vizsgálat eredménye, hogy a ráközi zsíros humuszban táplálkozó kávéfa babjában sokkal nagyobb mértékben van meg a koffein alkaloid, a kávé legértékesebb része, a zamatot és ízt kölcsönző illó olaj, mint a Szumatra- és Jáva szigeteken termő kávéfa gyümölcsében. Valóságai mezőgazdasági csodaszámba megy, hogy a Paraguayból származó kávé megérett a sopronmezei klíma alatt.

A tojaskonzerválás ideiglenes beszüntetése. A közéletmezési min. 70900/1918 számú, május 14-én kelt rendeletével a tojásnak mindennemű konzerválását május hó 19-től további rendelkezésig eltiltja. Az érdekeltek kötelesek az ezen idő alatt gyűjtött tojást friss állapotban közfogyasztásra bocsátani.

Szerkesztői üzenetek.

Id. A. Zs., Ada. Mi nem szoktuk ezt a szalagon megjelölni. Inkább megírjuk.

S. B., Kula. Nem közölhetjük veie, mert br. V. I. azon a napon Vezér Károly temetésén Szabadkán volt.

Hj. P. M., Freiw. Vorm., Tábori posta 611. A legutóbbi szám »Sind drei Papik« jelzéssel visszajött. Pontos címet kérünk tehát.

K. I., Baja. Tévedésből történt. A kért számokat elküldtük.

P. M., Óbecse, Újvidéki-u. 52. Erre a címre nyomott szalaggal küldjük. Tehát ott lesz a hiba.

H. M., Baja. Köszönjük rokonszenves sorait. A B. F. Ugal azonban nem polemizálunk. Már csak azért se, mert ennek a lapnak a közleményeit lehetetlen elolvasni. Az összes hasznavehetetlen betűt — ugylátszik — olvasóinak szánta.

L. M., Baja. Fölöslegesnek tartjuk.

Cs. B., Zenta. Nem tehetjük. Ez nem politikai kérdés. Ilyen dologban egy tanár véleménye, ha politikai ellenfelünk is, becsesebb előtünk.

Postahivatal, Boróc. Levélben válaszoltunk.

«Közigazgatási Közlöny». A kívánságot csak most teljesíthetjük.

H. T., Mélykut. A exhumálásra vonatkozó eljárásról dr. Kálnay Miklós a »Magyar Közigazgatás« 1917. okt. 7-én megjelent 40 számában terjedelmes utbaigazító cikket írt. Azonban a holtestek exhumálása és hazaszállítása a honvédelmi miniszter 457378/5—1917. számú rendelete szerint további intézkedésig be van szüntetve.

«Bánat». Ilyen verseket csak a legrikábbban közlünk. Prózát, ha megfelelő, szivesebben veszünk.

Állami gyermekmenhely igazgatósága, Szabadka. A lapunknak vagy szerkesztőnknek szóló leveleket ne Zomborba, hanem budapesti címünkre (Teréz körút 2.) méltóztassanak intézni.

F. D., Topolya. Ezt a dolgot egyelőre pihentetjük.

Sch. J., Magyar-kanizsa. Nem vállalkozhatunk ilyen megbízások teljesítésére. Különbben is, ilyen természetű szíveségeket csakis előfizetőinknek teszünk.

W. M., Baja. A napokban elküldjük.

B. Gy. gy. Köszönettel tudomásul vesszük.

B. I., Mélykut. A fronton van.

Sz. K. m. k. 261 honv. táv. század. Tábori posta 254. Ugy van, amint Ön írja. 1918. július 1-én.

M. M., Sztapár. Intézkedtünk.

Postahivatal, Boróc. A feleletet levélben adtuk meg.

Dr. N. P., Kula. Levélben válaszolunk.
8. cs. és k. huszárezred hadialbuma szerkesztésébe. Közleményeket mindenkor készséggel adjuk le.
P. M., Óbecse, Ujvidéki-u. 52. A többit is borítékban elküldtük.

A kiadóhivatal vezetője: **Herz Mándor.**

Eladó koozi. Jó karban levő fiakker eladó. Cím a »Bácsmege« kiadóhivatalában. 3-1

Cséplőgarnitúra, Hofher-Schranz, 10 HP és különféle arató, vető és talajmivelő gépek eladók. Irén hengergőzmalom, Törökcszakos, Temes m. 4-2

Eladó Wiczmány Ödön bútkai, Zemplén m. gazdaságában, Kállay Lajos-féle 12-es benzínmotor, továbbá: Kühne-féle 800 mm c. éplőgép rostákkal, elevátorral, szijakkal, minden jó karban. 4-2

Birtok-eladás.

Törökbecse (Torontál-megye) nagyközségtől 5 km. távolságra kövesút mellett, szép fekvésű, prima minőségű =

szántó föld

125 kat. hold (1600 □-ös) betegség miatt szabad kézből vetésel, instrukcióval, azonnali átadásra is eladó.

Értekezni lehet

Kálmán Lajos
tulajdonosnál Óbecsén.
Ügynökök díjaztatnak. 3-1

Eladó üzlet.

Vegyeskereskedésem, jókarban levő nagy üzleti berendezésem az összes áruval együtt **eladom.**

Kovács Ferencz Madaras, (Bácsm.) 2-1

81. szám.
júg. 1918.

Pályázati hirdetés.

Szilágyi községben elhalálozás folytán megüresedett községi **jegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása a következő:

a) Havi előleges részletekben fizetendő 1600 K készpénz fizetés a községtől és 400 K állami fizetés kiegészítés.

b) 5 szobából és kellő melléképítményekből álló természetbeni lakás és a hozzá tartozó 800 □-ös beltelek szabad használatra. A lakás karbantartásáról a község köteles gondoskodni.

c) Szabályrendeletileg megállapított magánmunkálattal díjak.

d) A telepitő kir. kincstár által kegydományi jegyzői földnek kijelölt 24 hold szántó és 10 hold 557 □-ös legelő a m. kir. földművelésügyi ministeriumtól kérelmezhető és adomány esetén a kijelölendő feltételek mellett használatra vehető.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi június hó 10-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét utólag fogom kitűzni.

Apatin, 1918. évi május 14-én.

Jablonszky Aladár
főszolgabíró.

2-1

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata

TELEFON 400. **SZABADKÁN.** ALAPITTATOTT 1876

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

Kereskedősegédet,

irodatiszt vagy **irodatisztnőt** keresek bármely szakmából papír és írószerkereskedésem részére állandó állásra. Felvétetnek olyanok is, akik valamely politikai hatóságnál mint hivatalnokok alkalmazásban voltak, vagy ügyvédi, esetleg más irodában dolgoztak. **Ivkovics György** papír és írószerkereskedés Ujvidék, Duna-utca. 3-3

Közigazgatási munkatárs kerestetik.

Keresek egy a közigazgatás, de különösen a háztartás vezetésében kellő jártassággal bíró munkatársat, aki a vezetésem alatt álló közigazgatási jegyzői irodámban segítségemre lenne.

Jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesülnek, mert beválásuk esetén a jövőjük biztosítva lesz.

Javadalma az illetőnek évi 2400 korona készpénzbeli fizetés és a kifejtendő szorgalmához mértén mellék jövedelemre számíthat.

Az érdeklődők bizonyítványaikkal forduljanak hozzám, mert az állás azonnal elfoglalható mert nekem tudással bíró komoly munkaerőre van szükségem.

Ada, (Bácsmege) 1918. május 20.

Király Lajos
vezetőjegyző.

2-1

Alkalmazás.

Kishegyes nagyközségben (Bács-Bodrog vármegye) az **adóügyi I. segédjegyzői állás** üresedésbe jött, mely állás azonban egyelőre betöltve nem lesz, így olyan okleveles s az adóügy önálló vezetésére képes munkatársat keresek, akit ezen állásra helyettesíthetnék.

Az állás javadalmazása évi 2000 kor. fizetés és 600 kor. lakbér, mely utóbbi törvényhatósági jóváhagyás alatt áll.

Okmányok alulírottához küldendők.

Az állás azonnal elfoglalható.

Kishegyes, 1918. május 23.

Limbec Pál

2-1

községi jegyző.

Takarmányfüllesztők, billenő rendszer, különféle nagyságban azonnali szállításra kaphatók Farkas J. és Tsa cégnél, Budapest, Vilmos-császár-ut 61. 4-2

Raab Károly

hangszerkészítő ZOMBOR

Ajánlja nagy

zongorarakartárát.

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is,

— Használt zongorák vétele és eladása. —
Zongorák javítása és hangolása.

Eladó

178 kat. hold **bácskai földbirtok**

egy tagban, a rajta levő gazdasági épületekkel együtt. A földbirtok, amely 110 hold I. rendű szántó és 60 hold I. rendű kaszáló és 8 hold nádasból áll, **Zombor határában,** a zombor-óbecsei vasut és műut mentén fekszik. **100 lépés nyire van tőle a »Bikárszállás«** nevű vasuti megállóhely. Bővebbet a »Bácsmege« kiadóhivatala (Budapest, Terézkerut 2.) 3-3

BURMANN SÁNDOR

ALAPITTATOTT: 1895. **UJVIDÉK.** ALAPITTATOTT: 1895.

VIZSGÁZOTT FINOM-PUSKAMŰVES HITES SZAKÉRTŐ

TELEFON
INTERURBAN:
347. SZ.

Kitűntetve az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsán felszerelt raktáramat **sportcikkek- és fegyverekben,** valamint ismétlő pisztolyokban.

TELEFON
INTERURBAN:
347. SZ.

Halsporthoz minden cikk raktáron. Régi fegyvereket cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

Összes töltenyek külföldiek is, valamint puskaporok raktáron. Árjegyzéseket kívánatra ingyen és bérmentve küldök